

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 55/21
Luxemburg, den 15 april 2021

Dom i mål C-194/19
H. A./État Belge

Inom ramen för ett överklagande av ett beslut om överföring måste en asylsökande kunna åberopa omständigheter som hänför sig till tiden efter det att beslutet antogs

Det ankommer på varje medlemsstat att fastställa de processuella regler som gäller för en talan som syftar till att säkerställa ett sådant effektivt domstolsskydd

Tredjelandsmedborgaren H. A. ansökte om asyl i Belgien. Eftersom de spanska myndigheterna samtyckt till att överta honom avslogs emellertid hans ansökan och det beslutades att han skulle överföras till Spanien. Kort därefter anlände även H. A.'s bror till Belgien och ansökte om asyl där. H. A. överklagade beslutet om överföring och gjorde bland annat gällande att hans och broderns respektive asylansökningar skulle prövas gemensamt.

Överklagandet ogillades med motiveringen att H.A.'s bror hade anlänt till Belgien efter det att det överklagade beslutet antogs och att denna omständighet således inte kunde beaktas vid prövningen av beslutets lagenlighet. H. A. överklagade detta avgörande till Conseil d'État (Högsta förvaltningsdomstolen, Belgien) och gjorde gällande att hans rätt till ett effektivt rättsmedel enligt Dublin III-förordningen¹ och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) hade åsidosatts. Oberoende av huruvida broderns ankomst faktiskt kunde påverka vilken medlemsstat som var ansvarig för prövningen av H.A.'s asylansökan², var Conseil d'État (Högsta förvaltningsdomstolen, Belgien) tvungen att avgöra huruvida en asylsökande måste kunna åberopa omständigheter som inträffat efter det att ett beslut om överföring av vederbörande har antagits. Nämnda domstol beslutade således att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

I en dom meddelad av stora avdelningen slår domstolen fast att unionsrätten³ utgör hinder mot nationell lagstiftning som innebär att den domstol som har att pröva ett överklagande av ett beslut om överföring – inom ramen för prövningen av överklagandet – inte får beakta omständigheter som hänför sig till tiden efter beslutet och som är avgörande för en korrekt tillämpning av Dublin III-förordningen. Det förhåller sig annorlunda om denna lagstiftning tillhandahåller ett särskilt rättsmedel som den berörda personen kan utöva sedan dylika omständigheter har inträffat, såvida detta rättsmedel medför en prövning av den berörda personens aktuella behov och dess resultat är bindande för de behöriga myndigheterna.

Domstolens bedömning

För att komma fram till denna slutsats erinrar domstolen om att det i Dublin III-förordningen⁴ föreskrivs att en person som är föremål för ett överföringsbeslut ska ha **rätt till ett effektivt rättsmedel** mot detta beslut och att detta rättsmedel bland annat ska omfatta en prövning av tillämpningen av förordningen. Domstolen erinrar även om att det redan har slagits fast att den som ansöker om internationellt skydd måste ha tillgång till ett effektivt och snabbt rättsmedel som

¹ Artikel 27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31, och rättelse i EUT L 49, 2017, s. 50, nedan kallad Dublin III-förordningen).

² Se definitionen av begreppet "familjemedlemmar" i artiklarna 2 g och 10 i Dublin III-förordningen.

³ Artikel 27.1 i Dublin III-förordningen, jämförd med skäl 19 i den förordningen och artikel 47 i stadgan

⁴ Artikel 27.1 och skäl 19 i Dublin III-förordningen.

gör det möjligt för vederbörande att åberopa omständigheter som inträffat efter det att beslutet om överföring antogs, om beaktandet av dessa omständigheter är avgörande för en korrekt tillämpning av Dublin III-förordningen.⁵

Domstolen framhåller dock att medlemsstaterna inte för den skull måste organisera sina system för överklagande på ett sådant sätt att kravet på att avgörande omständigheter som hänför sig till tiden efter det att överföringsbeslutet antogs ska kunna beaktas måste säkerställas inom ramen för prövningen av ett överklagande där överföringsbeslutets lagenlighet kan bestridas. Unionslagstiftaren har nämligen endast harmoniserat vissa processuella regler för ett överklagande av ett beslut om överföring, och det preciseras inte i Dublin III-förordningen huruvida denna rätt att överklaga nödvändigtvis måste innebära att den domstol som prövar målet kan göra en prövning av överföringsbeslutets lagenlighet utifrån sökandens aktuella behov. I enlighet med principen om processuell autonomi **ankommer det således på medlemsstaterna att fastställa sådana processuella regler**, under förutsättning att de **inte är mindre förmånliga** än dem som avser liknande situationer som regleras av nationell rätt (likvärdighetsprincipen) **eller medför att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som följer av unionsrätten** (effektivitetsprincipen).

Vad närmare bestämt gäller effektivitetsprincipen finner domstolen i förevarande fall att ett överklagande av ett överföringsbeslut där den domstol som prövar målet inte kan beakta omständigheter som hänför sig till tiden efter det att beslutet antogs och som är avgörande för en korrekt tillämpning av Dublin III-förordningen, **inte säkerställer ett tillräckligt effektivt domstolsskydd som gör det möjligt för den berörda personen att utöva sina rättigheter enligt förordningen och artikel 47 i stadgan**. Domstolen framhåller emellertid att ett sådant skydd kan säkerställas inom ramen för det nationella domstolssystemet, betraktat i sin helhet, genom ett **särskilt rättsmedel** som ska vara skilt från det rättsmedel som syftar till att kontrollera överföringsbeslutets lagenlighet och som gör det möjligt att beakta sådana omständigheter. Detta särskilda rättsmedel ska dock säkerställa att den berörda personen kan utverka att de behöriga myndigheterna i den anmodande medlemsstaten inte kan överföra vederbörande till en annan medlemsstat, **när det föreligger omständigheter som hänför sig till tiden efter det att överföringsbeslutet antogs och som utgör hinder mot att beslutet verkställs**. Ett sådant rättsmedel ska även säkerställa att när en omständighet som hänför sig till tiden efter det att överföringsbeslutet antogs innebär att den anmodande medlemsstaten är ansvarig för prövningen av den berörda personens ansökan om internationellt skydd, ska de behöriga myndigheterna vara skyldiga att vidta nödvändiga åtgärder för att erkänna detta ansvar och för att utan dröjsmål inleda prövningen av denna ansökan. Utövandet av ett sådant rättsmedel får inte heller underkastas något krav på att den berörda personen hålls frihetsberövad eller att verkställigheten av överföringsbeslutet är nära förestående.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

⁵ Se dom av den 25 oktober 2017, Shiri, [C-201/16](#), (se även pressmeddelande [nr 111/17](#)), och dom av den 25 januari 2018, Hasan, [C-360/16](#).